

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 20. desember 2012 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-54/2012:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 30. júlí sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna þvottavélar, sem hann keypti af Y, hér eftir einnig nefndur seljandi. Álitsbeiðandi telur þvottavélina haldna galla og krefst þess að kaupunum verði rift.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 31. júlí sl. gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og bærust þau hinn 25. september. Með bréfi, dags., 2. október var álitsbeiðanda gefinn kostur á að gera athugasemdir við andsvörin og bærust þær hinn 14. október. Engin frekari gögn bærust nefndinni. Með bréfi dags. 31. október sl., var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni kemur fram að hinn 27. mars 2012 hafi álitsbeiðandi keypt þvottavél, af gerðinni Siemens, af seljanda í gegnum söluvefinn www.bland.is fyrir kr. 40.000 og hafi vélin verið afhent að heimili álitsbeiðanda af starfsmanni seljanda. Við afhendingu hafi starfsmaðurinn tjáð álitsbeiðanda að þvottavélin væri 5 ára gömul, en það sama hafi komið fram í auglýsingu á áðurnefndum söluvef. Að sögn álitsbeiðanda mun þetta ekki vera rétt, en samkvæmt upplýsingum sem hann aflaði sér frá umboðsaðilum Siemens á Íslandi, er vélin a.m.k. 5-10 árum eldri en gefið var upp. Kveðst álitsbeiðandi hafa kvartað við seljanda og óskað eftir því að fá að skipta vélinni fyrir stærri vél, þar sem sú vél sem hann fékk afhenta væri of lítil. Þessu mun seljandi hafa hafnað. Í kjölfarið kveðst álitsbeiðandi hafa leitað til Neytendasamtakanna, sem höfðu samband við seljanda og beindu því til hans að verða við kröfum álitsbeiðanda, en án árangurs.

Með álitsbeiðni fylgdi kvittun úr heimabanka álitsbeiðanda. Þar kemur fram að álitsbeiðandi millifærði kr. 40.000 til seljanda hinn 27. mars 2012. Þá fylgir álitsbeiðni svohljóðandi auglýsing af áðurnefndum söluvef: „SIEMENS ÞVOTTAVÉL/ÞÚRRKARI 1000 sn í top standi fer á 40þ“

IV

Andsvör seljanda

Í andsvörum seljanda, rituðum af lögmanni hans, er það rakið að seljandi sé fyrirtæki sem m.a. hafi þann starfa að gera upp og lagfæra eldri heimilistæki og selja á lágu verði. Þegar seljandi fái til sín eldri heimilistæki fylgi þeim sjaldnast upplýsingar um aldur og sé seljandi því oft grandlaus um raunverulegan aldur tækjanna. Sé svo ástatt um umrædda þvottavél.

Seljandi hafi auglýst þvottavélina til sölu á vefnum www.bland.is í mars sl. Þegar álitsbeiðandi hafi í framhaldinu haft samband við seljanda og lýst áhuga á að kaupa vélin hafi seljandi gert honum grein fyrir að um eldri þvottavél væri að ræða, sem seljandi hefði gert upp. Eins hafi seljandi upplýst álitsbeiðanda að hann vissi ekki hve gömul vélin væri.

Þá rekur seljandi að álitsbeiðanda hafi verið veittar sömu upplýsingar við afhendingu þvottavélarinnar að heimili álitsbeiðanda hinn 27. mars. sl. Mótmælir seljandi málavaxtarlýsingu álitsbeiðanda að því leyti sem hún fari í bága við hans eigin málavaxtalýsingu.

Seljandi mótmælir riftunarkröfu álitsbeiðanda og telur heimild til riftunar ekki vera til staðar. Í fyrsta lagi virðist álitsbeiðandi byggja kröfu sína á því að seljandi hafi veitt honum rangar upplýsingar um aldur þvottavélarinnar. Þessu mótmælir seljandi, hann hafi aldrei lýst því yfir að vélin væri 5 ára. Þvert á móti hafi seljandi lýst því yfir, bæði í símtali og við afhendingu hinn 27. mars sl., að hann gæti ekki ábyrgst aldur vélarinnar. Þá hafnar seljandi þeirri fullyrðingu að í auglýsingu á söluvefnum www.bland.is hafi aldur þvottavélarinnar verið gefinn upp. Þá segir að afrit af auglýsingunni fylgi með andsvörum. Það afrit virðist þó ekki hafa borist kæruneftndinni.

Þá segir í andsvörum, að í öðru lagi virðist álitsbeiðandi byggja kröfu sína um riftun á því að umþrætt þvottavél anni ekki því magni þvottar sem álitsbeiðandi telur sig þurfa að setja í hana við hvern þvott. Þetta hafi álitsbeiðandi ekki skýrt nánar og ekkert sé komið fram um að þvottavélin henti ekki í þeim tilgangi sem sambærilegar þvottavélar séu venjulega notaðar til.

Að lokum segir í andsvörum að seljandi telji ekki, m.v. framangreint, að fyrir sé hendi riftunarréttur álitsbeiðanda vegna kaupa hans á umþrættri þvottavél.

V

Athugasemdir álitsbeiðanda við andsvör seljanda

Í athugasemdum álitsbeiðanda er rakið að seljandi hafi vanrækt að veita upplýsingar um aldur og stærð þvottavélarinnar, en það hefði honum borið að gera skv. b-lið 1. mgr. 16. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup. Þá vísar álitsbeiðandi til þess að skv. 5. gr. laga nr. 46/2000 um húsgöngu- og fjarsölusamninga, 10. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu og 8. gr. og 1. mgr. 10. gr. laga nr. 28/1998 um verslunaratvinnu hvíli skylda á seljanda að veita upplýsingar um söluvöruna.

Þá bendir álitsbeiðandi á að verðið á þvottavélinni, sem mun vera af gerðinni Siemens Wash & Dry 3100, hafi verið mjög hátt miðað við aldur vélarinnar, sem mun vera samkvæmt athugun álitsbeiðanda, 14 ár. Álitsbeiðandi dregur hins vegar til baka fyrri fullyrðingar sínar um að komið hafi fram í auglýsingu að vélin væri 5 ára. Þá rekur álitsbeiðandi að seljandi hafi ekki upplýst um stærð vélarinnar í auglýsingu sinni, en það sé í andstöðu við d-lið 1. mgr. 16. gr. laga nr. 48/2003. Enn fremur telur álitsbeiðandi að sönnunarbyrðin um hvort réttar upplýsingar hafi verið gefnar um söluvöruna hvíli á seljanda sbr. c-lið 1. mgr. 16. gr. sömu laga. Til vara krefst álitsbeiðandi þess að kaupverð þvottavélarinnar verði lækkað á grundvelli 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga, enda sé kaupverð þvottavélarinnar mun hærra en sanngjarnt er.

Að lokum bendir álitsbeiðandi á að samkvæmt reglum flestra váttryggingafélaga þá lækki verðgildi þvottavéla um 10% á ári, að hámarki 70% af heildarverði. Ný þvottavél af þeirri gerð sem álitsbeiðandi keypti af seljanda kosti kr. 95.000 og samkvæmt afskriftarreglum váttryggingafélaga ætti verð vélarinnar því að vera um kr. 28.500, án þess að tillit sé tekið til þess hve léleg umþrætt vél sé.

VI

Niðurstaða kæruneftndarinnar

Kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. lög nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur

undir lög nr. 48/2003 um neytendakaup, sbr. 2. og 3. mgr. 1. gr. laganna, en seljandi hefur atvinnu sína af sölu.

Kærunefndin álitur að álitsbeiðandi hafi kvartað undan göllum á þvottavélini í samræmi við ákvæði 27. gr. laga nr. 48/2003.

Í 16. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup er fjallað um hvenær söluhlutur teljist vera gallaður þar segir m.a. í 1. mgr.:

Söluhlutur telst vera gallaður ef:

- „ a. hann er ekki í samræmi við þær kröfur sem fram koma í 15. gr.;
- b. seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði varðandi hlutinn eða not hans sem seljandi hlaut að þekkja til og neytandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin;
- c. hann svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur við markaðssetningu eða á annan hátt gefið um hlutinn, eiginleika hans eða notkun nema seljandi sýni fram á að réttar upplýsingar hafi verið gefnar neytanda við kaupin eða að upplýsingarnar hafi ekki haft áhrif á kaupin.“

Samkvæmt því sem fram kemur í málavaxtalýsingu keypti álitsbeiðandi 14 ára gamla þvottavél, af gerðinni Siemens Wash & Dry 3100 af seljanda hinn 27. mars 2012 fyrir kr. 40.000. Voru kaupin gerð í kjölfar auglýsingar sem seljandi birti á söluvef. Í auglýsingunni kom ekkert fram um aldur eða stærð þvottavélarinnar. Telur álitsbeiðandi vélinu gallaða þar sem hún sé miklum mun eldri en hann mátti búast við auk þess sem hún taki minna magn af þvotti en hann mátti búast við. Þessu hefur seljandi mótmælt. Samkvæmt þeim upplýsingum sem kærunefndin hefur aflað sér munu þvottavélar sem seldar eru til heimilisnota taka á bilinu 6-7 kg. af þvotti við hvern þvott. Ekkert hefur komið fram í málinu um það hve mörg kg. af þvotti umþrætt þvottavél getur þvegið við hvern þvott og verður því ekki tekin frekari afstaða til þessarar málsástæðu álitsbeiðanda.

Fram kom í málsatvikalýsingu seljanda að seljandi sé fyrirtæki sem m.a. hafi þann starfa að gera upp og lagfæra eldri heimilistæki og selja þau síðan áfram. Telur kærunefndin að í ljósi þessa hafi seljandi mátt vita að það myndi hafa áhrif á afstöðu kaupanda til kaupanna og verðlagningarinnar á þvottavélinni ef hann vissi hver gömul hún var við kaupin. Þá telur kærunefndin að þar sem seljandi starfi við að lagfæra eldri heimilistæki, þ.m.t. þvottavélar hafi honum verið í lófa lagið að afla upplýsinga um aldur vélarinnar og veita kaupanda þær. Er það því mat kærunefndarinnar umþrætt þvottavél sé haldin galla í skilningi b-liðar 1. mgr. 16. gr. laganna enda hafi seljandi vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skiptu varðandi söluhlutinn, sem álitsbeiðandi hefði mátt ætla að hann fengi upplýsingar um, og að vanrækslan hafi haft áhrif á að kaupin voru gerð.

Í 1. mgr. 26. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup er fjallað um úrræði neytanda vegna galla. Þar segir að ef söluhlutur reynist gallaður og gallinn er hvorki sök neytanda né stafi af aðstæðum sem hann varðar geti neytandi m.a. krafist riftunar skv. ákvæðum 32. gr. laganna, en það hefur álitsbeiðandi gert. Í 31. gr. segir síðan að neytandi geti í stað afsláttar rift kaupum nema galli sé óverulegur. Að mati kærunefndarinnar er sá galli sem hér um ræðir ekki svo verulegur að það leiði til riftunar. Af því leiði hins vegar að álitsbeiðandi eigi rétt á afslætti skv. 31. gr. Skal afslátt meta að álitum og er hann hæfilega metinn kr. 10.000.

VII
Álitsorð

Seljandi, Y, greiði álitsbeiðanda X, kr. 10.000

Pétur Örn Sverrisson
formaður

Jón Rúnar Pálsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir